

INHOUDSOPGAVE

DEEL I – DE INBRENG

Inleiding

HOOFDSTUK 1 – De giften die ingebracht moeten worden en de giften die vrijgesteld zijn van inbreng

§ 1 – Algemeen

§ 2 – De vermoedens van voorschot op erfdeel en van vrijstelling van inbreng

A – Algemeen

B – De wettelijke vermoedens

1. Voor schenkingen onder de levenden
2. Voor legaten

C – Het weerleggen van de wettelijke vermoedens

§ 3 – Enkele wettelijke verduidelijkingen

HOOFDSTUK 2 – De inbreng in waarde en hoe die voldaan wordt

§ 1 – De inbreng van schenkingen onder de levenden

A – Algemeen

B – De nieuwe visie van de wetgever

C – De waardebepaling bij een schenking in volle eigendom

D – De waardebepaling wanneer de begiftigde niet het recht heeft om te beschikken over de volle eigendom

1. De beginselen
2. Toepassingsgevallen
3. Een afwijkende overeenkomst

E – Wanneer het karakter van het voorschot of van de vrijstelling van inbreng geherkwalificeerd wordt in een latere akte

§ 2 – De inbreng van legaten

§ 3 – De inbreng van schulden

§ 4 – De wijze waarop de in te brengen waarde bepaald wordt

A – Bij schenkingen onder de levenden

1. Algemeen
2. Een specifieke vermelding in de akte
3. Wanneer de waarde “manifest onredelijk” is
4. Een overeenkomst over de waarde met de andere toekomstige erfgenamen

B – Bij legaten

§ 5 – Hoe de inbreng voldaan wordt

A – Door betaling aan de massa

B – Door mindere ontvangst

C – Door mindere ontvangst via aanrekening

D – De betaling van de inbreng door afstand in natura

§ 6 – Interesten op in te brengen sommen

§ 7 – De regels aangaande de waardebepaling van de inbreng zijn van gebiedend recht

HOOFDSTUK 3 – De formulering van de verplichting tot inbreng en van de vrijstelling van inbreng

§ 1 – De vermelding in de akte van schenking en in het testament

§ 2 – De wijziging van de kwalificatie in een latere akte

A – Bij een akte onder de levenden

B – Bij testament

HOOFDSTUK 4 – De langstlevende echtgenoot en de langstlevende wettelijk samenwonende vallen niet langer onder de regels van de inbreng – Zij genieten in bepaalde gevallen van een verderzetting van vruchtgebruik

§ 1 – Geen inbreng 'door' en 'voor' de langstlevende echtgenoot noch 'door' en 'voor' de langstlevende wettelijk samenwonende

A – De giften aan de langstlevende echtgenoot en aan de langstlevende wettelijk samenwonende zijn niet vatbaar voor inbreng

B – De langstlevende echtgenoot en de langstlevende wettelijk samenwonende genieten geen voordeel uit de inbrengen van andere erfgenamen

§ 2 – De langstlevende echtgenoot en de langstlevende wettelijk samenwonende ontvangen een recht van vruchtgebruik op goederen door de eerststervende geschonken met voorbehoud van vruchtgebruik

A – De verderzetting van het vruchtgebruik door de langstlevende echtgenoot

B – De verderzetting van het vruchtgebruik door de langstlevende wettelijk samenwonende

C – De omzetbaarheid van het vruchtgebruik

D – De verzaking aan dit vruchtgebruik

E – De informatie van de begiftigde

F – Diverse praktijkvragen

G – Een beding van aanwas of van terugval van het vruchtgebruik verschaft de langstlevende betere rechten

HOOFDSTUK 5 – Samenvatting

A – De vermoedens van voorschot op erfdeel en van vrijstelling van inbreng

B – De inbreng geschiedt in waarde

C – De waarde die moet worden ingebracht

D – De mogelijkheid om de oorspronkelijke aard van de schenking te herkwalficeren

E – Voor de langstlevende echtgenoot en voor de langstlevende wettelijk samenwonende zijn de regels van de inbreng niet meer van toepassing

F – De regels van de inbreng zijn van gebiedend recht – Technieken om ongelijkheden onder de kinderen i.v.m. de inbrengwaarde te verhelpen

DEEL II – HET VOORBEHOUDEN ERFDEEL

Inleiding

HOOFDSTUK 1 – Het voorbehouden en het beschikbaar deel

§ 1 – Het voorbehouden erfdeel van de afstammelingen

A – De omvang

B – De bezwaring van de reserve van de kinderen met vruchtgebruik – De opheffing van artikel 917 BW

§ 2 – Het voorbehouden erfdeel van de langstlevende echtgenoot

A – De omvang van de reserve

B – Het ontnemen van de reserve aan de langstlevende echtgenoot

C – Wijzigingen aan het omzettingsrecht

§ 3 – De samenloop van het erfrechtelijk vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot en de reserve van de afstammelingen

§ 4 – De samenloop van het erfrechtelijk vruchtgebruik van de langstlevende wettelijk samenwonende en de reserve van de afstammelingen

§ 5 – De verzaking door een voorbehouden erfgenaam aan zijn rechten van inkorting – Het nieuwe artikel 918 BW

§ 6 – De vervanging van de reserve van de ascendenten door een uitkering in geval van behoefte

HOOFDSTUK 2 – De berekening van het voorbehouden en het beschikbaar deel van de nalatenschap en de aanrekening van de door de erflater gemaakte giften

§ 1 – De berekeningsmassa

A – De samenstelling van de massa

B – De waarde die in aanmerking komt voor de schenkingen onder de levenden

§ 2 – Het bepalen van de omvang van het voorbehouden en het beschikbaar deel

§ 3 – De aanrekening van de giften op het voorbehouden en op het beschikbaar deel

A – Algemeen

B – De aanrekening op het beschikbaar deel van het excedent van giften aan afstammelingen gedaan als voorschot op erfenis

C – Wenken voor de praktijk

HOOFDSTUK 3 – De vordering tot inkorting

§ 1 – Algemeen

§ 2 – De inkorting in waarde

§ 3 – De verhaalbaarheid van de inkorting op derden-verkrijgers van de geschonken goederen

§ 4 – De betaling van de vergoeding na inkorting

§ 5 – De verjaring en het verval van de vordering tot inkorting

1. Giften aan een erfgenaam
2. Giften aan derden
3. De begiftigde kan zelf het initiatief nemen
4. Het verval van het recht op inkorting t.a.v. het legaat dat afgeleverd werd

DEEL III – DE ERFOVEREENKOMSTEN

Inleiding

HOOFDSTUK 1 – De erfovereenkomst in het algemeen

§ 1 – Inleiding

§ 2 – De erfovereenkomsten waarin de wet zelf voorziet

A – Inbreng bij een generatiesprong

B – Bepaalde overeenkomsten omtrent de waarde van de inbreng voor schenkingen onder de levenden (art. 858, § 5 BW)

C – De verzaking door de echtgenoot of de wettelijk samenwonende aan de verderzetting van het vruchtgebruik (art. 858*bis*, § 5 BW)

D – De verzaking aan de rechten van inkorting door voorbehouden erfgenamen t.o.v. schenkingen onder de levenden (art. 918 BW)

E – Contractuele erfstellingen tussen aanstaande echtgenoten (art. 1091 e.v. BW)

F – Twee bijzondere rechtsfiguren

G – De valkeniersclausule (art. 1388, lid 3 BW)

H – Diverse andere wetsbepalingen

§ 3 – De andere erfovereenkomsten die vallen binnen het wettelijk kader (art. 1100/1, §§ 2 en 3 BW)

A – Overeenkomsten onder bezwarende titel

B – Overeenkomsten onder kosteloze titel

§ 4 – De pleegvormen vereist voor een geldige erfovereenkomst

A – De wettelijk voorgeschreven pleegvormen

1. De notariële akte
2. De opstelling van het ontwerp van akte
3. De mededeling aan elke partij van het ontwerp van de overeenkomst en het begeleidend schrijven
4. De bijzondere vergadering door de wet voorzien
5. De uiteindelijke akte van erfovereenkomst
6. De vertegenwoordiging van de partijen

B – Diverse aanbevelingen voor de praktijk

1. Het verloop van de vergadering en de notulen die worden opgesteld
2. Wijzigingen aan het ontwerp voorgesteld na de vergadering
3. De afwezigheid van partijen op de vergadering
4. De taak van de aparte raadsman of notaris

§ 5 – Het toepassingsveld van de nieuwe pleegvormen – Onenigheid in de rechtsleer

A – De bijzondere pleegvormen gelden voor alle soorten van erfovereenkomsten

B – Voor de erfovereenkomsten bedoeld in artikel 1100/1, § 3 BW zou het volstaan met een gewone notariële akte

C – Besluit

§ 6 – Model van een akte van erfovereenkomst

§ 7 – De nietigheid van de erfovereenkomst

§ 8 – De bekendmaking van de erfovereenkomst

§ 9 – Enkele gevolgen van de erfovereenkomst

§ 10 – Erfovereenkomsten met minderjarigen of met beschermde personen

HOOFDSTUK 2 – De globale erfovereenkomst

§ 1 – Algemeen

§ 2 – Kenmerken – Vereisten

A – De partijen bij de akte

B – Schenkingen en voordelen die kunnen in aanmerking komen

C – De partijen die toestemmen in de globale erfovereenkomst worden geacht te verzaken aan hun rechten van inkorting en inbreng

D – Een nieuwe vermoedelijke erfgenaam die opdaagt

§ 3 – Het opstellen van een akte van globale erfovereenkomst met een praktijkvoorbeeld

A – De vereisten

B – Een praktijkvoorbeeld

C – Model van een akte van globale erfovereenkomst

HOOFDSTUK 3 – De ouderlijke boedelverdeling

§ 1 – Algemeen

§ 2 – Vernieuwingen ingevoerd door de nieuwe wet

A – Nieuwe vormvereisten

B – De aanpassing van artikel 1079 BW

§ 3 – De ouderlijke boedelverdeling onder de levenden

§ 4 – De ouderlijke boedelverdeling bij testament

§ 5 – Behoeftte aan een betere regeling

HOOFDSTUK 4 – Bedenkingen in verband met de vereiste pleegvormen en de bijhorende sanctie

§ 1 – Een gedetailleerde procedure

§ 2 – Een zware sanctie voor detailfouten

HOOFDSTUK 5 – Wenken voor de praktijk

§ 1 – Beginselen

§ 2 – Diverse toepassingsgevallen

§ 3 – Het procedé van de dubbele akte

A – De dubbele akte in het licht van het oude recht

B – Een andere visie in het nieuwe recht

1. Een grondiger kosten- en batenanalyse
2. Welke pleegvormen moeten worden nageleefd?

DEEL IV – DIVERSE WETSWIJZIGINGEN – DE OVERGANGSBEPALINGEN

HOOFDSTUK 1 – Wijzigingen in verband met de bekwaamheidsvereisten voor minderjarigen en meerderjarige beschermde personen

§ 1 – De bekwaamheid en de bevoegdmakende pleegvormen

A – Minderjarigen

B – Beschermde meerderjarigen

1. De buitengerechtelijke bescherming
2. De rechterlijke bescherming

§ 2 – Het verbod van de verzaking aan rechten in een niet opengevallen nalatenschap

HOOFDSTUK 2 – De omzetting van het vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot en van de langstlevende wettelijk samenwonende

- § 1 – Een onderscheid naargelang de blote eigenaars gemeenschappelijke afstammelingen zijn of niet
 - A – Gemeenschappelijke afstammelingen
 - B – Afstammelingen van de eerststervende
- § 2 – Wijzigingen van procedurele aard
- § 3 – Andere basisregels blijven ongewijzigd
- § 4 – Het vruchtgebruik van de langstlevende wettelijk samenwonende is onderworpen aan dezelfde regels

HOOFDSTUK 3 – Nieuwe wetsbepalingen in verband met de verdeling

- § 1 – Drie wijzen van verdelen
 - A – De gewone minnelijke verdeling
 - B – De minnelijke verdeling onder rechterlijk toezicht
 - C – De gerechtelijke verdeling
- § 2 – Het principe van de verdeling in natura en enkele uitzonderingen
- § 3 – De verkoop van de erfelijke goederen wanneer een verdeling in natura niet mogelijk of niet gewenst is
 - A – Bij een gewone minnelijke verdeling
 - B – Bij een minnelijke verdeling onder toezicht
 - C – Bij een gerechtelijke verdeling
- § 4 – Regels in verband met de schulden
 - A – De betaling van de schulden van de nalatenschap
 - B – De inbreng van schulden door een erfgenaam-schuldenaar
 - C – Een mede-erfgenaam is schuldeiser van de massa
- § 5 – De aanvulling van de verdeling in geval van benadeling voor meer dan een vierde
- § 6 – De provisionele verdeling

HOOFDSTUK 4 – Een verduidelijking in de Verzekeringswet

HOOFDSTUK 5 – De inwerkingtreding van de wet – De overgangsbepalingen

§ 1 – De inwerkingtreding

§ 2 – De overgangsbepalingen

A – Materiële en formele geldigheid

B – De kwalificatie van een schenking als voorschot of als buiten erfdeel

C – De wijze van de inbreng van schenkingen

1. Beginselen
2. De notariële akte tot handhaving van het oude recht i.v.m. de inbreng en haar bekendmaking
3. Wenken voor de praktijk

D – De wijze van inkorting van schenkingen

1. Beginselen
2. De notariële akte tot handhaving van het oude recht i.v.m. de inkorting en haar bekendmaking

E – Schenkingen tussen echtgenoten (oude art. 858*bis* BW)

F – De verderzetting van het vruchtgebruik dat de schenker zich heeft voorbehouden (nieuw art. 858*bis*, § 3 BW)

G – Artikel 918 BW

§ 3 – De afwezigheid van overgangsbepalingen voor testamentaire beschikkingen

A – De kwalificatie van legaten als voorschot en als vrijgesteld van inbreng

B – De omvang van het beschikbaar aandeel

C – Legaten aan de langstlevende echtgenoot en aan de langstlevende wettelijk samenwonende

D – De taak van de notaris